

ΠΑΤΡΙΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΝΟΥΝΤΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Μετά από πολλές δεκαετίες τελέστηκε στην ενορία μας η θεία λειτουργία από τον Αποστολικό Νούντσιο (Πρεσβυτή της Αγίας Έδρας) στην Ελλάδα. Ο εξοχότατος π. **Savio Hon Tai-Fai** επισκέφθηκε το **Σαββατοκύριακο 8 και 9 Φεβρουαρίου** την πρωτεύουσα της Αχαΐας. Συνοδευόμενος από τον ιερέα μας π. Γιώργο, το Σάββατο 8 Φεβρουαρίου επισκέφθηκε το Αίγιο, όπου τέλεσε τη θεία λειτουργία στην εκκλησία της «**Αγίας Μητέρας Τερέζας της Καλκούτας**», ενώ στη συνέχεια συνομίλησε και αντάλλαξε ευχές με το ποιμνιο, το οποίο επί το πλείστον αποτελείται από Βορειοηπειρώτες και Αλβανούς Καθολικούς, που ζουν εδώ και χρόνια με τις οικογένειές τους στην περιοχή της Αιγιάλειας.

Την επόμενη ημέρα, στην **Πάτρα**, αρχικά τέλεσε την θεία λειτουργία των 8:30 για τους αγγλόφωνους που ζουν και εργάζονται στην πόλη μας, ενώ στις 10:00 προεξήρχε της κεντρικής θείας λειτουργίας, παρουσία αρκετών πιστών. Μετά το τέλος της ιερής ακολουθίας, αφού χαιρέτησε και αντάλλαξε ευχές με αρκετούς πιστούς, επισκέφθηκε και θαύμασε από κοντά την φάτνη της εκκλησίας μας, δίνοντας τα εύσημα και την ευλογία του στους συντελεστές του έργου.

Ακολουθώντας, συνοδευόμενος από τον ιε-

Ο Νούντσιος με την ομάδα κατασκευής της φάτνης

ρέα μας π. Γιώργο και τον διάκονο π. Παύλο, μετέβη στην ενοριακή αίθουσα, όπου συνομίλησε με αρκετούς ενορίτες, ενημερώθηκε για το έργο της ενορίας μας, ενώ με ευχάριστη διάθεση απάντησε και σε ερωτήσεις που του ετέθησαν από τους παριστάμενους.

Στην συνάντηση αυτή, ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. **Μιχάλης Καλπουρζίνης**, αφού τον καλωσόρισε στην ενορία μας, που, όπως σημειώσαμε, είχε να δει εδώ και πολλά χρόνια επίσκεψη Αποστολικού Νούντσιου, τού μετέφερε τις ειλικρινείς ευχές των μελών του Συλλόγου μας, ενώ σε ανάμνηση της επίσκεψης τού παρέδωσε αναμνηστική εικόνα του προστάτη της πόλης μας Άγιου Ανδρέα.

Μεταφέροντας τα αισθήματα αγάπης των

ενοριτών μας προς το πρόσωπό του, ευχόμαστε στον εξοχότατο π. **Savio Hon Tai-Fai**, να έχει την βοήθεια και την ευλογία του Κυρίου μας, ώστε να φέρει εις πέρας το δύσκολο έργο του στην χώρα μας προς όφελος της Καθολικής μας εκκλησίας.

Το Δ.Σ. του «Συλλόγου Καθολικών Ενορίας Αγίου Ανδρέα Πατρών»

Ο Νούντσιος με τα μέλη του Δ.Σ. του «Συλλόγου Καθολικών Ενορίας Αγίου Ανδρέα Πατρών»

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Την Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου επισκεφτήκαμε σαν Νεολαία και μαζί με τον π. **Παύλο το Κωνσταντοπούλειο γηροκομείο**. Ήταν μια πολύ όμορφη εμπει-

ρία, αφού καθίσαμε μαζί με τους ηλικιωμένους και κουβεντιάσαμε διάφορα όμορφα πράγματα. Επίσης τους προσφέραμε διάφορα γλυκίσματα τα οποία θα γεύονταν μετά το δείπνο.

Ο κ. Κώστας, ένας οικοτρόφος του γηροκομείου, μοιράστηκε μαζί μας διάφορα ποιήματα τα οποία γράφει μόνος του. Η παρέα του ήταν πάρα πολύ ευχάριστη, καθώς μετά μάζ ζήτησε να του πούμε και εμείς κάποιο ποίημα το οποίο γνωρίζαμε.

Η ώρα πέρασε ευχάριστα και στο μέλλον θα θέλαμε να ξαναπάμε να τους επισκεφτούμε.

Ντανιέλα Φιορεβάντη

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ

ΜΙΚΤΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ

Η καθιερωμένη κοπή βασιλόπιτας της **Μικτής Χορωδίας** έλαβε χώρα στις **18 Ιανουαρίου**, στην ενοριακή αίθουσα της εκκλησίας μας. Προς μεγάλη μας χαρά εκείνο το βράδυ συνέβησαν δύο γεγονότα, τα οποία έδωσαν ένα ιδιαίτερο τόνο. Το πρώτο ήταν η παρουσία του σεβασμιωτάτου **Αρχιεπισκόπου Σεβαστιανού**, ο οποίος ευλόγησε και έκοψε την πίτα μας. Παράλληλα, ευχήθηκε να έχουμε καλή υγεία και καλή χρονιά, καθώς και να συνεχίσουμε το έργο μας με απρόσκοπτη αγάπη, μια και η παρουσία της χορωδίας κατά την τέλεση της θείας λειτουργίας βοηθά τους πιστούς αλλά και εμάς τους χορωδούς να συμμετέχουμε με μεγαλύτερη προσοχή και κατανόηση στο ιερό μυστήριο της θείας λατρείας. Το δεύτερο γεγονός ήταν η **απονομή τιμητικής πλακέτας** στον εκλεκτό μας φίλο και συνεργάτη για 30 ολόκληρα χρό-

Από την απονομή τιμητικής πλακέτας στον χορωδό κ. Γιώργο Τζανίνη

νια κ. **Γιώργο Τζανίνη**. Θέλαμε με αυτό τον τρόπο να του δείξουμε πόσο πολύτιμη ήταν και είναι η βοήθεια του όλα αυτά τα χρόνια, πόσο πολύ έχουμε ανάγκη την παρουσία του στα εύκολα και στα δύσκολα! Είναι από τα παλαιότερα στελέχη αυτής της χορωδίας, μαζί με το μαέστρο κ. Νίκο Σινιγάλια και τον κ. Νίκο Βιτάλη, οπότε, εμείς που είμαστε «νεότεροι», τον αγαπάμε πολύ. Ο ίδιος ερχόταν από μικρός στην Καθολική Εκκλησία με την μητέρα του, οπότε ήταν πολύ φυσικό γι' αυτόν να αγαπήσει την Καθολική Κοινότητα και την Χορωδία. Ήταν μια πολύ ευχάριστη βραδιά και ευχαριστούμε όλους όσους παραβρέθηκαν και μας τίμησαν.

Δωρεές για το περιοδικό

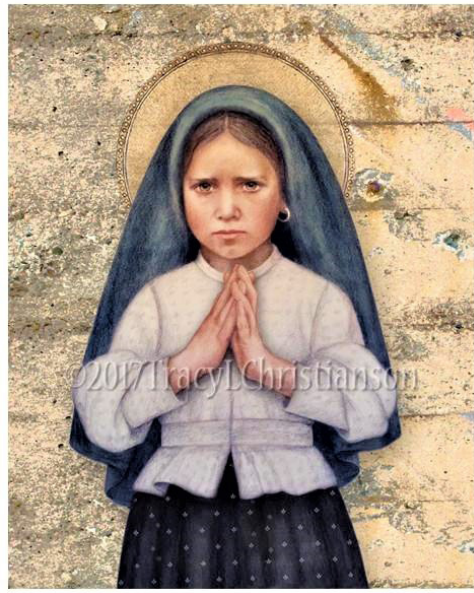
Ιερά Μονή Παμμακαρίστου :	50 €
Τερέζα Ξαγοράρη:	20 €
Λιζάννα Γιάμαν:	20 €

ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓ. ΥΑΚΙΝΘΗΣ ΜΑΡΤΟ

Η Υακίνθη Μάρτο, με τον αδελφό της Φραγκίσκο και την εξαδέλφη της Λουσία ντος Σάντος, ήταν μικρά παιδιά όταν έγιναν μάρτυρες των εμφανίσεων της Παναγίας στη Φάτιμα της Πορτογαλίας το 1917.

Η Υακίνθη πέθανε τρία χρόνια αργότερα, στις 20 Φεβρουαρίου 1920. Ήταν μόλις 9 χρόνων! Στη σύντομη, επώδυνη και συνάμα συγκλονιστική ζωή της, εκτός από τις εμφανίσεις και τα οράματα που βίωσε, είχε και άλλα δύο κραταιά στηρίγματα: τη *θεία ευχαριστία* και το *άγιο ροδάριο*. Η λατρεία προς τον ουράνιο άρτο και η προσευχή προς την Παρθένο Μαρία της χάρισαν μια σταθερά ανοδική πνευματική πορεία, η οποία κορυφώθηκε με έναν αξιοθαύμαστο θάνατο.

Την Πέμπτη, **20 Φεβρουαρίου 2020**, εκατό χρόνια από τη μετάβαση της Αγίας Υακίνθης Μάρτο στον ουρανό, η ενορία μας την τίμησε, όπως η ίδια παρότρυνε τους συγχρόνους της να κάνουν: αναπέμποντας το **άγιο ροδάριο** και προσκυνώντας τον Ιησού Χριστό στα είδη της θείας ευχαριστίας. Ήταν μια συμμετοχική ιερή ακολουθία, τόσο κατά την προετοιμασία όσο και κατά την τέλεσή της. Τα εισαγωγικά κείμενα, οι ένθετες δεήσεις, η εκτύπωση των φυλλαδίων και η ανάγνωση των προσευχών έγιναν με πρωτοβουλία της ενορίτισσας **Ιβέτ Βάγιε**

Κωνσταντοπούλου και με την ενεργή συμμετοχή του **Συλλόγου Καθολικών** της ενορίας μας. (βλ. *οπισθόφυλλο*)

Προσευχηθήκαμε ώστε ο Θεός να μας βοηθά: α) να καλλιεργούμε την ειρήνη• β) να υπερασπιζόμαστε το δώρο της ζωής• γ) να απέχουμε από τις πράξεις που τον προσβάλλουν και τον δυσφημούν ανάμεσα στ' αδέλφια μας.

Η ιερή ακολουθία δεν έγινε στις καλύτερες συνθήκες. Έξω από το ναό εξελισσόταν ένα θορυβώδες υπαίθριο πάρτι που κατάπνιγε την κατάνυξη, αλλά ταυτόχρονα μας έδινε δύναμη να προσκαρτερούμε στην προσευχή. Πρέπει να προσευχόμαστε, όποτε οι συνθήκες το ευνοούν αλλά και όποτε το αποτρέπουν. Πρέπει να ζητάμε να μιλήσουμε με το Θεό, είτε όταν τα γεγονότα μάς ωθούν προς αυτόν είτε όταν μάς αποσπών από την παρουσία του. Πρέπει να δίνουμε στο Θεό τη θέση που του αξίζει στην καρδιά και στη ζωή μας, είτε όταν περιστοιχιζόμαστε από πιστούς είτε όταν νιώθουμε ναυαγοί μέσα σε μια θάλασσα αγνωστικισμού και αθεΐας.

Είθε η Αγία Υακίνθη Μάρτο ο Άγιος Φραγκίσκος Μάρτο και η Αγία Λουσία ντος Σάντος να προσεύχονται μαζί μας από τον ουρανό για τη σωτηρία του κόσμου.

Παύλος Σινιγάλιας
Διάκονος

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη το **Φεβρουάριο** το **Επιμορφωτικό Σεμινάριο Εμψυχωτών Νεολαίας** όλων των εκκλησιαστικών επαρχιών που απαρτίζουν την τοπική μας Εκκλησία στην Ελλάδα. Αρκετά επιτυχημένο το χαρακτήρισε ο αριθμός των εμψυχωτών, από τουλάχιστον **6 διαφορετικές χώρες**, που υπηρετούν τις τοπικές μας Εκκλησίες, αναφορικά με τις εισηγήσεις των καταξιωμένων ομιλητών, την πνευματική τροφή που πήραν οι συμμετέχοντες εμψυχωτές, το καλό κλίμα που υπήρξε μεταξύ των εμψυχωτών καθώς και τις σχέσεις αδελφοσύνης που αναπτύχθηκαν.

Στο σεμινάριο συμμετείχαν περίπου **50 εμψυχωτές** από ενορίες της Σύρου, της Τήνου, της Κέρκυρας, της Πάτρας, της Θεσσαλονίκης καθώς και της Αθήνας. Εμψυχωτές που, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είχαν διαφορετική κουλτούρα, κυρίως λόγω της πολυεθνικότητας των Καθολικών στην Ελλάδα. Αυτό βέβαια δεν αποτέλεσε πρόβλημα, καθώς απεικόνιζε την ομορφιά της μικρής χριστιανικής κοινότητας, που την ενώνει η πίστη στον Χριστό.

Το **θέμα του Σεμιναρίου** ήταν εμπνευσμένο από την **Μετασυνοδική Αποστολική Παραίνεση** του Αγίου Πατέρα «**Ο Χριστός Ζει**», η οποία αναφέρεται στους νέους. Χωρίστηκε σε τρεις εισηγήσεις και σε εργασία σε ομάδες. Ο πρώτος εισηγητής, ο π. **Γεώργιος Ντάγκας**,

εφημέριος του Αγίου Ανδρέα, της Καθολικής Εκκλησίας Πατρών, παρουσίασε την Αποστολική Παραίνεση, την έμπνευση αυτής και περιληπτικά μάς ενέταξε στο θέμα όλου του Σεμιναρίου. Η δεύτερη εισηγήση, έγινε από τον π. **Νικόλαο Ρούσσο**, εφημέριο της Ευαγγελιστρίας Ερμούπολης, που έκανε ειδική αναφορά για τον ρόλο, τα χαρακτηριστικά και τα χαρίσματα ενός εμψυχωτή νεολαίας. Ακολούθησε η τρίτη και τελευταία εισηγήση, από τον π. **Javier Perez Victoria**,

Οι εμψυχωτές νεολαίας εκφράζουν τις απόψεις τους στους ιεράρχες και στους λοιπούς συνέδρους

ΕΜΨΥΧΩΤΩΝ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

υπεφημέριο του Αγίου Ιωάννη Ψυχικού, πάνω στην κλήση του εμψυχωτή, ως προσωπικό κάλεσμα του Θεού προς έναν νέο άνθρωπο, καθώς και στην διάκριση του νέου για να καταλάβει ότι ο Θεός τον καλεί στην υπηρεσία του από τον ρόλο του εμψυχωτή, και γενικότερα στην πνευματική ζωή του εμψυχωτή. Μετά από κάθε εισήγηση υπήρχε ένα **ερωτηματολόγιο** που συμπληρωνόταν σε μικρές ομάδες, μέσω ανταλλαγής απόψεων, πράγμα που βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος καθώς και στην προσωπική πνευματική καλλιέργεια του κάθε εμψυχωτή.

Στο σεμινάριο παραβρέθηκε και ο **Αρχιεπίσκοπος Καθολικών Αθηνών, π. Σεβαστιανός Ροσσολάτος**, δίνοντας την ευκαιρία στους εμψυχωτές για μια εποικοδομητική συζήτηση μαζί του. Μοιράστηκαν τους προβληματισμούς τους με εκείνον και του απεύθυναν ερωτήσεις σχετικές με την θεματική. Από την μεριά του ο Αρχιεπίσκοπος δεν παρέλειψε να δείξει την χαρά του για την διεξαγωγή αυτής της διημερίδας και να απευθύνει τις δικές του σκέψεις για την **Μετασυνοδική Αποστολική Παραίνεση «Ο Χριστός ζει»** προς τους νέους εμψυχωτές.

Το σεμινάριο έφτασε στο τέλος του την **Κυριακή** το πρωί με την **τέλεση της θείας λειτουργίας**, στην οποία συλλειτουργήσαν ιερείς

από την Ελλάδα καθώς και ο Έξαρχος των εν Ελλάδι Αρμενίων Καθολικών, σεβασμιότατος **Ιωσήφ Μπεζαζιάν**. Κατά την διάρκεια της θείας λειτουργίας, ο Έξαρχος π. Ιωσήφ, ως εκπρόσωπος της Ιεράς Συνόδου της Καθολικής Εκκλησίας της Ελλάδος, κάλεσε τους εμψυχωτές και, με τη δική τους συναίνεση, τούς επιφόρτισε με επισημότητα να είναι κατηχητές των νέων ανά την Ελλάδα στις τοπικές Εκκλησίες όπου ανήκουν.

Τέλος, θα ήταν λάθος στο άρθρο αυτό να μην αναφερθεί και η φιλοξενία της **Καθολικής Αρμενόρρυθμης Εκκλησίας** και όλων των μελών της, καθώς και μιας **ομάδας προσφύγων** που φιλοξενείται στους χώρους αυτούς, και τα συγχαρητήρια για την προετοιμασία και την διεξαγωγή του Σεμιναρίου από την **Συνοδική επιτροπή νεολαίας και κλήσεων**, που μέσα από δυσκολίες κατάφερε να διεξαχθεί η διημερίδα με τόση επιτυχία.

Λεονάρδος Ξανθάκης
Εμψυχωτής ΕΚΝΕ Σύρου

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

(μέρος Γ')

κείμενο-φωτογραφίες:
Μιλτιάδης (Μέλτης) Τσαπόγας

Λίγο μετά το χάραμα του ερχόμενου αιώ-
νος, στα **1603**, φτάνει η σειρά των **Μαλ-
τέζων Ιπποτών** (των «Σπιταλιωτών»,
ή αλλιώς των **Ιπποτών του Αγίου Ιω-
άννη της Ιερουσαλήμ**, οι οποίοι επί
πολλούς αιώνες διατηρούσαν κτήματα
εις την γην της Αχαΐας), να αναλάβουνε
το ρόλο του πολιορκητή του Πατραϊκού
καστέλου, μα οι υπεραιώνιοι οχθροί τους
Οθωμανοί σε θάλασσα και σε στεριά θα
κατορθώσουν να τους αποκρούσουν. Το
1645, του πολιορκητή τον ρόλο θα ανα-
λάβουν οι Βενετσιάνοι, μα και κείνοι θα
παραταχθούν γύρω από τ' αψηλά τειχιά
ματαιώς. Εντούτοις, κάμποσο αργότερα,
σε μια νυχτιά του Ιούλη μήνα του έτους
1687, της Βενετιάς τα στρατόπλωτα σκά-
φη, με ναύαρχό τους τον **Φραγκίσκο
Μοροζίνι**, θα ξαναπλησιάσουν την Αχα-
ΐα και την Πάτρα, και με
την εγκαθόρμισή τους θα
σαλτάρουν από τα γιοφύρια
των πλευτικών τους εις την
γη του πόρτου της πολιτείας
χίλιοι διακόσιοι καβαλαραί-
οι, εφτά χιλιάδες πεζομάχοι
και χίλιοι διακόσιοι σκλα-
βούνιοι. Τούτη τη φορά, μ'
όλο που οι αιφνίδιες αντε-
πιθέσεις στους παρατεταγ-
μένους Βενετσιάνους, τότε
από τους ιππείς και τότε απ'
τους πεζικάριους της Τουρ-

κιάς ήσανε φοβερότατες, το αιματηρό
παιχνίδι της κυριαρχίας της πολιτείας θα
καταλήξει υπέρ της «Θαλασσοκράτει-
ρας».

Έτσι, μετά τον απομακρυσμό της Οθωμα-
νικής φρουράς από την πολιτεία, από τη
Βενετιά θα καλεστεί για την επισκευή του
καστέλου της ο φημισμένος μηχανικός
Giovanni Leonardo Mauro. Δυστυχώς
όμως, στα **1715**, οι Βενετοί θα εγκαταλεί-
ψουνε για πάντα τον Μορέα αφήνοντας
στην τύχη της και την πολιτεία των Πα-
τρών, με συνέπεια μοιραία να περιπέσει η
τελευταία και πάλι στους **Τούρκους**.

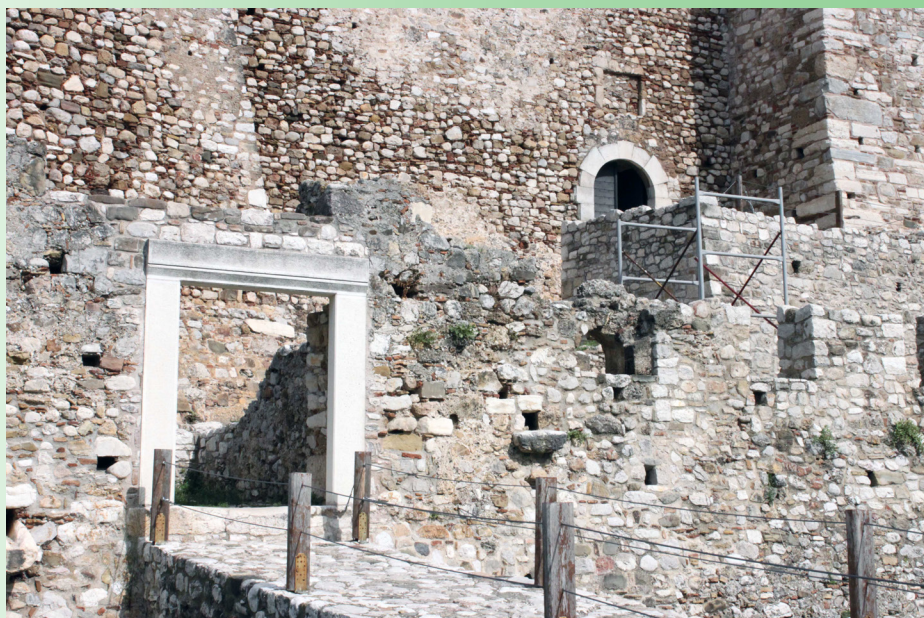
Από έναν χρόνο πριν να γίνει ετούτο, ως
και τα **1811**, πολλές ήσαν οι καταστροφές
που θα εγίνηκαν στο παλαιό καστέλι της
πολιτείας, από αίτια της φύσης και του

*Ένα από τα μισογκρεμισμένα
τμήματα του εξωτερικού
περιβόλου του κάστρου*

ανθρώπου. Ας ιδούμε μερικά απ' αυτά...

Τον Ιούνιο μήνα του **1714**, μέγας **σεισμός** θα ταραξεί τη γη για μίαν ακόμη φορά κάτω από την πατραϊκή πολιτεία, με αποτέλεσμα να κατακρημνιστούν πολλά οσπίτια, τμήματα από ιερούς ναούς, καθώς και κάποια τουρκικά τεμένη. Από την αυτή βιαιότητα της φύσεως ακόμη, στην ακροπόλεως το μεσαιωνικό καστέλι, πολλοί είν' εκείνοι που θα συναντήσουν το θάνατο, αφού θα πέσουν εις το κενό από τις αψηλές επάλξεις. Μέσα εις την ίδια αυτή «μαύρη περίοδο» των τόσων καταστροφών, και συγκεκριμένα στα **1731**, θα συμβεί το γεγονός -από λάθος ανθρώπινο- της **ανατινάξεως μιας πυριτιδαποθήκης**. Ως συνέπεια του αυτού γεγονότος, ήτο η κατάρρευσις ενός τμήματος του κάστρου, το οποίο θα φροντίσουν οι Τούρκοι ύστερα να το ξανασηκώσουν με τη βοήθεια των Άγγλων. Το χειμώνα του **1785**, κι ενώ στο μεταξύ είχε προηγηθεί **πολιορκία αποτυχημένη** του καστελιού με τα **Ορλωφικά (1770)**, η γη θα καταβροντήξει για άλλη μία φορά, ως ακριβώς θα γενεί και το 1801, όταν, μετά τον φοβεράκουστο υποχθόνιο κρότο των λιθοσφαιρικών πλακών, δεκάδες άνθρωποι, που γ' ατυχία τους ευρίσκονταν την κακιά κείνη ώρα μέσα στο παλιό καστέλο, θα συνθλιβούν από το σώριασμα μίας επάλξεως. Μα η πλέον αλλόκοτη των τραγωδιών που γίνηκαν εντός της προαναφερόμενης χρονικής περιόδου -της γιομάτης από λογής-λογής καταστροφές- εις την περιοχή του κάστρου, θα ερχότανε την άνοιξη του **1811**. Ετότε, τον Μάιο μήνα, ένα ολεθροφόρο **αστροπελέκι** θα βρει ως στόχο

Άποψη της πύλης της τάφρου που οδηγεί στο κυρίως κάστρο, το λεγόμενο και “Τουλάς”

μίαν από τις **πυριτιδαποθήκες** του καστέλου, μ' επακολούθημα μοιραίο εκείνη να εκραγεί. Από την αυτή έκρηξη μύρια θανατηφόρα πετροκόμματα του βορειοδυτικού προμαχώνα θα εκσφενδονιστούν με μάνητα ορμητική σπέρνοντας το θάνατο στα κοντινά με το κάστρο τμήματα της πόλεως και πιο πολύ στη συνοικία Βλατερού όπου κατοικούσανε πολλοί Άραβες. Στα **1819**, ο **Βοεβόδας των Πατρών Μουσταφά-Βέης** θα μεταφέρει την κατοικία του εντός του παλαιού καστέλου, όπου τότε υπήρχαν δυό μοναχά βυζαντινές εκκλησιές (της Συλλήψεως της Θεοτόκου και της Αγίας Σοφίας), τις οποίες οι μουσουλμάνοι τις είχανε κάμει τεμένη. Εις τα **1821**, ολίγον καιρό μετά από την έκρηξη της επαναστάσεως του γένους μας, όλη η Τουρκία της πολιτείας, αγρικώντας πως η ελληνική σπάθη κοντοζυγώνει, θα αφήσει πανικόβλητη τα οσπίτια της και θα ταμπουρωθεί στο μεσαιωνικό καστέλο. Τελικώς, επτά χρόνια μετά (**1828**), το ιστορικό των Πατρών κάστρο θα παραδοθεί εις την **Τρίτη Γαλλική Μεραρχία** του απελευθερωτικού εκστρατευτικού σώματος υπό τον στρατάρχη **Ιωσήφ Μαιζών**. Ετότε, ένας από τους αξιωματικούς της αυτής μεραρχίας,

*Η γοτθική πύλη
για το κάστρο*

που λεγότανε εις το επίθετο **Μανζάρ**, θα περιγράψει το καστέλο ως καλὰ τειχισμένο και γιομάτο κανόνια. Έκτοτε, το σπουδαιότατο μεσαιωνικό αυτό ανάμνημα, θα χρησιμεύσει στο νέο κράτος των Ελλήνων ως στρατώνας κι ύστερα από καιρό ως ειρική εγκληματιών. Στα **1932**, ο σπουδαίος Γάλλος μεσαιωνολόγος **Antoine Bon** θα ιδεί το κάστρο να φρουρείται ακόμη από έλληνες στρατιώτες. Κατά την **περίοδο της γερμανικής κατοχής**, το κάστρο των Πατρών θα φανεί κατάλληλο προς χρήση εις τον κατακτητή, που θα εγκαταστήσει σ' αυτό **πυροβολεία**. Στα **1944**, θα το κερδίσουν οι **Βρετανοί** κι ύστερα θα το παραλάβει το **ελληνικό κράτος**, για να κηρυχτεί τελικώς και αμετακλήτως στα **1950 αρχαιολογικός χώρος**.

Συνέχεια περιήγησης

Αφού εστάθηκα να περιεργαστώ ότι είχε να μου δείξει μέχρι χορτασμού ο **Γουλάς**, εις τον οποίο μπαινόβγαινε πιά κόσμος

πολύς, άνδρες και γυναίκες και παιδιά, που ολόχαρα δείχναν να ευχαρίστιονται εις την ιδέα ότι τα κάστρα υπάρχουνε κι έξω απ' τα παραμύθια, έβαλα και γύρισα οπίσω ξανά εις τον περίβολο. Από εκεί θα τον φωτογράφιζα πότε ολάκερο και πότε θα διάλεγα ένα-ένα χωριστά τ' αστρόγ-γυλα πυργιά του, και θα αναπολούσα τα λόγια τα παλιά του Ιρλανδού περιηγητή **Εδουάρδου Ντόντγουελ**, που λέγανε εν ολίγοις πως ετούτο το καστέλο είν' ότι πιο αξιοπερίεργο συναντά κανείς στην πολιτεία. Εν συνεχεία, αφού μελέτησα έναν χάρτη του μνημείου που ήτανε στημένος εις την κεντρική την πύλη, πέρασα έξω από το καστέλο ξανά κι έχοντας πιά εισέλθει σ' ένα πευκοφύτευτο ατάραχο παρκάκι, που αγκαλιάζει από τη μεριά του το μνημείο, επήρα να κατεβαίνω κατά το κέντρο της πολιτείας πλάι στα τεφρά τειχιά, πρώτα προς νότον κι ύστερα από δυτικά.

Καθώς έβγαινα, σ' ένα σημείο κοντοστάθηκα για να θαυμάσω την πολυγωνιαία ομορφάδα ενός τουρκικού προμαχώνα, που στο χτίσιμο του μιμείται τεχνικές βυζαντινές (είναι ο ίδιος που είχα ξανά αναφέρει όταν πρωτοσυναντούσα το φρούριο)• και ύστερα από λίγα βήματα, απαντήθηκα με το πολυθρύλητο τετραγωνοειδές πυργούδι παλαιολόγιας εποχής, που οι άνθρωποι της πολιτείας καλούνε από καιρούς πολλούς «**Πύργο της Πατρινέλλας**». Περί της αυτής ονομασίας του πύργου, κοντινά εις τον οποίο ξεκρίνει κανείς στα τείχη κολλητά κι εν **άγαλμα ανδρός αρχαίο** (στην πραγματικότητα πρόκειται για τμήματα δυο διαφορετικών αγαλμάτων ενωμένα), θα ειπούμε παρευθύς ολίγες λέξεις, καθόσον συνδέεται στενώς μ' ένα διάσημο και πιθανόν στα χρόνια της Τουρκοκρατίας πλασμένο **θρύλημα**, που ακούεται τρομαχτικό ως και επί των ημερών μας. Όπως λοιπόν πολλές (αν όχι όλες) οι πό-

λεις, και περισσότερο ακόμη τα χωριά, τα παλαιά χρόνια της σκλαβιάς, είχανε κάποιο **φανταστικό «στοιχειό»**, έτσι και η Πάτρα, πάντοτε σύμφωνα με το φαντασιακό του λαού της, είχε το ιδικό της, το οποίο οι Πατρείς καλούσανε **«Πατρινέλλα»**. Πολλοί είναι κείνοι που, για μίαν άγνωστη αιτία, συσχέτισαν τ' αερικό ετούτο με το γενειοφόρο άγαλμα - που πολλοί το λεν πως

ειν' ο **Δίας** κι άλλοι ο μυθικός οικιστής της πολιτείας, ο **Πατρέας** - που είναι χωστό μέσα σ' ένα κοίλωμα των εξωτερικών επάλξεων του κάστρου εις το νοτιά και κοντινά στο πυργί της Πατρινέλλας.

Το από πόσο παλαιά πιάνει κι αρχινά αυτή η παράδοση είναι ένα μυστήριο. Παρόλα ταύτα, είναι διαδεδομένο πολύ και γι' αυτό έχει καταγραφεί από πολλούς που ασχολήθηκαν μαζί της, ότι το πατρινό τούτο «στοιχειό», μ' όλο που συνήθως δεν έκαμε καμιά φασαρία, σαν κόντευε να έρθει η ώρα καμιανής συμφοράς για την πολιτεία, έσκουζε κι έκλαιγε βοερά απ' τις απάνω γειτονιές, τόσο που τ' άκουγαν κι ανατουριάζανε όλοι οι μαχαλάδες. Μα πρέπει να ειπούμε ότι οι προθέσεις που για τους ανθρώπους είχε η Πατρινέλλα, μόνον διαβολικές δεν ήσαν, αφού, ως λεν οι γεροντότεροι, γνώριζε να διώχνει μ' έναν τρόπο μακριά όποια θανατερή ασθένεια σερνότανε κατά την πολιτεία, είτε τήνε λέγανε πανώλη, είτε χολέρα, είτε όπως αλλιώς. Εδώ χρήσιμο είναι να ειπούμε κι ότι τέτοια στοιχειώματα, ως αυτό της Πατρινέλλας, κρατάγανε στις πολιτείες του τόπου μας από παλαιότερα της Τουρκοκρατίας, τουτέστι από τα χρόνια τα βυζαντινά, και αναφέρονταν συχνά από τους συγγραφείς της περιόδου κείνης

με τ' όνομα **«Οι Τύχες των Πόλεων»**.

Τέλος περιήγησης

του κάστρου των Πατρών

Κοιτάζοντας την ώρα κάποτε, καθώς στεκόμουν ακόμη μπρος στον παλαιολόγειο πύργο της Πατρινέλλας, έπιασα να περπατώ ξανά πλάι στ' αφηλά τειχιά του καστέλου όλο προς δυσμάς, ωσότου σίμωσα σε μίαν έξοδο του απόσκιου πάρκου, όπου κοντινά ήσαν τα περιβόητα **σκαλιά του Άγιου Νικόλα** κι ο θαυμαλέος κυκλοτερής **βενέτικος προμαχώνας της δύσεως** –ένα δημιούργημα τρανό που υπεράσπιζε άλλοτε την πολιτεία με **έξι καταβαρή κανόνια** (για τον αριθμό των κανονιών ετούτων μαθαίνουμε από τον περιηγητή του 17ου αι. **Bernard Randolph** και το έργο του «The Present State of the Morea»). Τούτος ο προμαχών ήτο και η τελευταία μου ανάμνησις από το ιστορικό καστέλο των Πατρών, το οποίο θα πρέπει - ως εκτιμώ - να λογαριάζεται εις εσαεί αναμεταξύ των πιο αξιοθαύμαστων μεσαιωνικών προορισμών της ανατολικής Ευρώπης.

Και κάπως έτσι λοιπόν, μες το καταμήμερο, από τα σκαλιά που προανέφερα, έβαλα και κατέβηκα ξανά στην πολυάνθρωπη πολιτεία, κινώντας κατά το μέρος του ξενοδοχείου όπου είχα διανυκτερεύσει.

ΕΝΟΘΕΙΤΕ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΕΚΑΤΟΣΤΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΤΗΣ
ΑΓΙΑΣ ΥΑΚΙΝΘΗΣ ΜΑΡΤΟ

Ενορία Αγίου Ανδρέα

18:00 μ.μ. - 19:00 μ.μ.

ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΜΕΣΩ ΤΟΥ

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΡΟΔΑΡΙΟΥ,
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΩΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΦΙΕΡΩΣΗΣ**
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ, ΤΗ ΖΩΗ,
ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
2 0 2 0
ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΞΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

   YouTube

@MaterFatimaInternational

www.materfatima.org

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 81,
Τ.Κ. 26221 ΠΑΤΡΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
(+30) 2610 275 215
Catheclpatra@gmail.com